ion pribeagu
(LAZAROVICI)

strofe strengare

strofe ştrengare

ion pribeagu

1887–1971

strofe strengare

S'a tipărit din această carte patru mii de exemplare, din cari 100 în ediţie de lux, numerotate şi semnate de autor. Bucureşti, Ianuarie 1930.

ion pribeagu

strofe

ştrengare

Tipografia „CARTEA DE AUR", Strada Smârdan No. 4 Bucureşti

sărbătoare

Primăvara pianotează din bemoluri vagi și lente
Răsvrătiri de soare
Roșu
Și potop de sentimente
Primăvara țese-un cântec zărilor imaculate
Și îmbracă 'ntreaga Fire într'o horbotă
De-agate.

Şi
In ziua cu reflexe şi tăişuri de mătase
Au eşit de prin geamlâcuri
De prin beciuri,
De prin case,
Târgoveţi şi jupânese din mansarde şi ogeacuri
Cuconiţe din saloane
Şi servante din iatacuri,
Logofeţi şi duduiţe, guvernante şi matroane
Cameriste, domni şi fete
Snobi cu funde şi cucoane,
Mitocani, copii de şcoală,
Moşi cu favoriţi,
Subrete,
Luptători cu spete late, şcolăriţe cu berete,
Cărturari, soldaţi şi calfe, matadori, copişti,
Vandeuze,
Bucătari cu ţundre albe, funcţionari, manicureze,
Amploiaţi de prăvălie, ambulanţi şi negustori,
Francmazoni şi mari maeştri libertini, cugetători,
Mici meseriaşi şi sfetnici, chelneri, picollo, copoi
Comisari de siguranţă,
Şi vădane de răsboiu,
Precupeţi cu coşuri pline, halebardieri, gealaţi,

Franciscani,
Plebei şi nobili,
Trubaduri şi ipistaţi,
Protestanţi din Tei, cu bâte,
Scribi, gladiatori şi critici,
Patriarhi,
Scutaşi cu plete şi conchistadori politici,
Mardeiaşi din Barbă-Rasă, găligani de rasă veche,
Liceeni cu ochii ageri şi cu şapca p'o ureche,
Pompieri,
Valeţi, ispravnici, delegaţi, centurioni,
Cuconiţe încălzite de amabili filfizoni,
Băeţaşi suiţi pe case sprijiniţi printre coloane,
Unii atârnaţi de garduri, iară alţii de balcoane,
Ucenici de cismărie călărind pe felinare.
Popi,
Inghesuiţi în grabă printre svelte domnişoare,
Oboreni,
Arcaşi de frunte cu privirile viclene,
Lăncieri,
Borfaşi cu drâmbe,
Nostime demimondene,
Marţafoi ţinând în braţe câte-un stâlp de telegraf,
Şi operatori sinistri dela cinematograf.

Cine-a adunat mulțimea de plebei
Și gură cască?
S'a întors cumva din Londra „Misiunea Românească"?
A eșit de dimineață suveranul la plimbare?
E paradă cu drapele?
Trece vre-o înmormântare?
E 'ntrunire studențească 'n fața lui Mihai Viteazu?
E vre-o grevă la tramvae?
Sau la moara lui Olmazu?
Vin jandarmii să șarjeze 'n tropote de cai mulțimea?
Cine-a pironit în stradă toată
Toată Românimea?
Cine-a strâns pe toți pontifii
Corifeii
Și fruntașii?
E vre-o nuntă sau vre-un meeting?
Merg la rege chiriașii?
Se întorc dela manevre cele două regimente?
Sau
Poliția vitează a prins banda lui Axente?
Ce s'a întâmplat că strada e în culmea bucuriei?
. . . . . .
A trecut cu stropitoarea o sacà a Primăriei.

poveste chineză

— fragment —

Nerăsfoitele hrisoave din vremea lui Cain și Abel
Ne spun că după multe veacuri dela potop
Și turnul Babel
Când stelele mureau pe creste de diamant și de topaz,
Trăia printre noroade unul străvechi și-atâta de viteaz
In cât smulgea din ceruri albul și focului topea lumina.
Și-acest norod viteaz trăise în ultimele vremi,
In China,
Acolo,
Unde-adorm tamyrii în cânt de ape cristaline
Și-un soare veșnic nou îmbată pământurile mandarine.

D'aceşti copii gălbui — se spune — c'aveau
Un glorios trecut
Cu Voivozi voinici ca bradul cari îşi durau din piepturi scut,
Cu Vornici ce ştiau să moară pentr'o idee,
Cu Domniţe,
Ce-aveau în ochi cucernicia şi praf de aur în cosiţe,
Domniţe ce-şi făceau din ţară şi tricolor al vieţii crez,
Pe-a căror frunte Domnul scrise virtutea Neamului chinez.

Şi'n ţara Soarelui,
In ţara cu ceruri calde şi troene
Ce scaldă turnurile roşii cu'ntâiele aureole
Chinejii făureau legende cu Feţi frumoşi şi Consinzene
Şi se hrăneau cu rodii coapte,
Cu mămăligă
Şi fasole.
Şi'n fiecare zi, Pământul punea vestmânt de sărbătoare
Când Soarele aprins şi roşu şi falnic
Răsărea pe plaiu,
Iar ei, copiii gliei
Unii, munceau ogorul cu ardoare
Iar alţii crescători de vite, ciobani, plugari şi hoţi de cai.

Livezi, ce răspândeau arome de portocali

Și piersici coapte,
Imprejmuiau hotarul țărei din miază-zi la miază-noapte.
Intinse și bogate holde de grâu, cu spicul aurit
Strângeau ca într'un cerc ținutul, dela Apus
La Răsărit.
Iar dintr'un capăt până 'ntr'altul atât cât vezi cu ochii 'n zare,
Steteau de straje
Necuprinse
Păduri, bătrâne, seculare,
Cu ulmi
Și cu stejari și paltini ce-și înfrățiră crengi și ramuri,
Stejari ce-au stat ca mărturie a luptelor cu-atâtea neamuri
Stejari, ce-au suferit, ca omul, știindu-i jalea și amarul,
De unde chiar născu zicala:
„Chinezu-i verde ca stejarul!"

Mai povestește cartea veche găsită în Ceau-Ceau, pe plaiu
D'un năzdrăvan cu plete negre și falnic
Ce-i spunea Cu-Lay
Care sărea pe șapte cai
Și care 'n lupta cu dușmanul temut, nu cunoscuse stavili
De faima lui s'a scris în cronici și în letopiseți și 'n pravili
Iar sfetnicii din vremea ceia și cărturarii mai de seamă
Spuneau: „Chinezul are șapte viețI în pieptu-i de aramă".

Viteaz şi bun, trăgându-şi viţa dintr'o familie străveche
Cu-Lay purtà jachetă neagră, veston şi cuşma p'o ureche
Clădise treizeci de biserici, a ras trei popi ş'un archiereu
Iar la mănie şi la luptă, dedea cu barda 'n Dumnezeu.

Se 'nvrednicise — atât norodul, în faţa Domnului,
Că 'n toate
Răsboaiele ce-au dus cu Goţii
Şi Hunii cei cu spete late
Şi cu Tătarii,
Totdeauna, Chinejii-au fost învingători,
Acoperiţi mereu de glorii
Mereu acoperiţi cu flori
In cât ajunse să se cânte din Nistru, Tissa, pân' la Mare,
Că „din chinez, chinez răsare!"

Ş'atunci Ciang Tay Phu din Tshung-Cing
Rapsod din China get-beget
A scris cu slove mari de aur:
„Chinezul e născut poet".

(Ş'atâta-i de adevărată povestea care v'o narez
Că în această direcţiune pân' şi subscrisul e chinez !)

pe lipscani
când înserează

Pe Lipscani când înserează
Şi se ’mpurpură seninul
Iar apusul estompează
Falduri roşii, ca rubinul,
Când reflexe violete
Din albastru scânteează
Trec un milion de fete
Pe Lipscani când înserează.

Lung, prelung, interminabil
Pe departe-un ornic bate
Prin decorul impecabil
Ora şapte jumătate.
Iar pe drumuri de rugină
Vin scăldaţi d’a lunei rază
Donjuanii de duzină
Pe Lipscani când înserează.

Ard priviri de Magdalenă
Şi 'n delir de bucle blonde
Vin acorduri de sirenă
Pe surâsuri vagabonde
Şoapte dulci se împreună
Iar amorul ce tronează
Ţese veşnica minciună...
Pe Lipscani când înserează.

Cad obloane obosite
Şi 'n sfârşiri d'apoteoze
Trec naiadele grăbite
In costume verzi şi roze
Iar prin bluzele picante
De mouselin se desemnează
Albe corpuri de amante...
Pe Lipscani când înserează.

Liceean din clasa 5-a
C'un buchet în mâna dreaptă
La Lupoaică, Stan Gribincea
Plin de nerăbdare aşteaptă!

Stă la marginea vitrinei
Și d'un ceas repet'o frază,
S'o declame Caterinei
Pe Lipscani când înserează.

Trec copile inocente
Cu ciorapi „ajour" și funde
Pe sub ganguri decadente,
Prin întunecimi profunde,
Și 'n delirul clipei mute
Cum se perd, s'aprofundează
Deseori rămân pierdute
Pe Lipscani când înserează.

Drag Lipscani! In vremuri grele
Te slăvea tot Țarigradu
Și veneau la bagadele
Doamnele lui Vodă Radu
Astăzi ai doiniri de harfă
Iar de-alungu-ți manevrează
Cea mai căutată marfă
Pe Lipscani când înserează.

casă cinstită

Când m'am mutat, Madam Popic
Proprietară 'n Pitar Moşu —
O femeiuşcă cu mult şic
Şi dată pe obraz cu roşu —
Prinzându-şi bucla de pe frunte
Şi celelalte amănunte,
Mi-a spus: — Să nu care cumva,
S'aduci femei în casa mea!
N'oi fi eu damă de elită
Dar casa mea este cinstită!

E greu s'o duci după tipic
Când n'ai venit dela moşie
De-aceia şi Madam Popic
Trăeşte numai din chirie.
Mai o odae mobilată,
Mai o intrare separată,
Aşa că nu se ştie-adese
Cine a întrat şi cine iese.
Şi toată lumea-i mulţumită!
Incolo casa e cinstită!

Independentă şi majoră
Ca ori şi ce femee bine,
Are-un iubit care o adoră
Ş'un colonel ce-o întreţine.
Fiindc'o zicală glăsueşte:
„Unde sunt doi puterea creşte"
Când nu vine domn' Colonel,
Atuncea domnul Bombonel
Vine ş'o face fericită....
Incolo casa e cinstită!

In faţă şade o artistă
Care trăeşte c'un bancher,
In stânga şade-un ofiţer
Şi jos, la mijloc, o modistă.
In fund mai stau vre-o trei familii.
In dreapta, domnişoara Lily,
Un domn cu cioc, o croitoreasă
Care lucrează doar acasă
Şi este foarte renumită.
Incolo casa e cinstită!

Cu glasul dăruit de zei
Actrița, tânără, frumoasă,
Când nu vine bancherul ei
Nu prea întârzie pe-acasă.
Așa că 'n camera Elvirii
Primește gazda musafirii,
Doar pentru Luni și pentru Vineri,
Odaia-i dată la doi tineri
Ce-și spun povestea 'ntr'o clipită...
Incolo casa e cinstită!

Când îi sosește dela țară
Vre-o rudă — atunci e vâlvătae
Căci trebue pentru o seară
Să-i pregătească o odae.
Și trece-artista la mijloc,
Modista la un domn cu cioc,
Domn Colonel trece'n familii,
Dom' Bombonel trece la Lily
Și toată lumea-i mulțumită.
Incolo casa e cinstită!

privelişti pietrene

Parcul se îmbracă 'n roz la
Zumzetul albinelor
Şi surâde sus pe Cozla
Cercul gospodinelor.

Cad Ceahlăul şi Furnica
In genunchi, ca roabele,
Când şi-arată Pietricica
Dintre brazi, podoabele.

Pe cărările încinse
Cu polei ca aurul,
Stă cu ghiarele întinse
In văzduh, Balaurul.

Din Cuejd, pe valuri lente
Vine vântul oaspete
Aducând cu el torente
De mirosuri proaspete.

Când potopul de smaralde
Investmântă crestele,
Vin Pietrenii să se scalde
'N vale, cu nevestele.

Râde soarele în cale
Risipind paetele,
Când pe Bistrița în vale
Se desbracă fetele.

Printre plutele bătrâne
Ce-au format cascadele,
Ard privirile păgâne
Urmărind naiadele.

Una 'n valuri își dă drumul
Și râd toate 'n chicote
Findcă i-a plesnit costumul
Tocmai lângă șipote.

popas
pe malul bistriţei

Dungi de bronz şi promoroacă
Hohotiri şi ţipete,
Vin cu plutele, ce joacă
Scârţâind în scripete.

Ţese soarele-o poveste
Roşe ca jăratecul
Şi s'aude printre creste
Suspinând, Văratecul.

Podul înfrăţit cu-o bârnă
Spune basme iazului
Şi printre cascade-atârnă
Cheile Bicazului

Neagra doarme'n luminișuri
Sub povara anilor
Și străluce prin desișuri
Valea Crăcăoanilor.

Curg doiniri de balalaică
Și ca'n vraja somnului
La Agapia o maică
Se închină... Domnului.

Valea pare-o oază caldă
Suptă ca o lingură
Și printre butuci, se scaldă
O duducă singură.

Printr'a spumelor ninsoare
Plescăe, ca rațele,
Două semne de 'ntrebare
Face 'n larg cu brațele.

Și 'n învolburarea — adâncă
Cum s'abat luminile,
Mă așez p'un colț de stâncă
Și admir colinele.

cât de celebră
a fost mama!

De și-s născut în Paraguai, eu sunt român de viță veche
Sunt demn urmaș al lui Mihai
Și mă 'nrudesc cu Karcaleke.
Imi trag din Ghica și Știrbey,
Blazonul ca și filigrama,
Dar dintre toți strămoșii mei,
Cea mai celebră a fost mama!

Era cântată de poeți și toți o ridicau în slavă
Și părcălabi și logofeți
Ii sărutau mâna suavă.
La curtea lui Lisandru Ban,
Mergea la braț cu Dalay-Lama;
Și din istoricul Divan,
Cea mai celebră a fost mama!

Umblând deapururea pribeag și străbătând întreaga lume,
Adesea mă gândeam cu drag
La fericirea țărei mume,
La neamul nostru de iloți,
Ce'n luptă nu știau ce-i teama
Și-mi aminteam că dintre toți,
Cea mai celebră a fost mama!

Intrat în țară, m'am dus drept la minister, la-agricultură;
Și-un șef ursuz mi-a spus s'aștept
Și mi-a trântit și-o 'njurătură.
L'am ascultat cu interes
Și-abia atuncea mi-am dat seama
Că sunt român și mai ales
Cât de celebră a fost mama!

Cum lemnele s'au terminat m'am dus să spui la Primărie
Dar dom' Primar mi-a închinat
Un Dumnezeu și-o liturghie.
Văzându-l că-i bisericos
Și în familie-mi dă iama,
Am priceput cu mult folos,
Cât de celebră a fost mama!

La domn' Prefect m'am dus grăbit să-i spui durerea ce mă paște
Dar domn' Prefect mi-a pomenit
Ceva de mamă și de Paște!
L'am ascultat până am văzut
Că m'a amenințat cu lama
Și-atunci abia am priceput,
Cât de celebră a fost mama!

Pluteam în cerul alb de nea, ferice cum n'aşi fi crezut-o
Şi mândru că pe mama mea
Atâţi boeri au cunoscut'o
Şi, bucuros d'acest succes,
Care de mult trecuse vama,
Abia atunci am înţeles
Cât de celebră a fost mama!

Proprietarul — tip sus pus — a vrut să mă evacueze
Şi la ministru 'ntins m'am dus,
Rugându-l să mă protejeze.
Ministru 'ndată s'a încins
Şi m'a trecut prin toată gama
De cruci şi sfinţi, că m'am convins
Cât de celebră a fost mama!

Am întrebat ieri un gardist: — Pe unde-i strada Melodramei?
Dar el, văzând că eu insist
Mi-a spus ceva... de maica mamei.
Eu l'am privit naiv şi prost
Şi neputând să-i spui nimica,
Văzui cât de celebre-au fost
Şi mama mea, dar şi bunica!

proverb bătrân

Fărămituri de gânduri și fragmente
Născute din al dorurilor hău
Mă poartă-ades în clipe decadente,
Pe ulița părerilor de rău.

La poarta ta m'opresc din când în când
Și o desmierd cu mâinile amândouă
Și o privesc de jos în sus, oftând
Duios ca un vițel la poarta nouă

Mă uit apoi sfios la ușa ta
— (O ușe cu încuetori solide) —
Și par'că văd ș'acuma scris pe ea:
Bate și ți se va deschide!

paradis = palace

Un groom,
O scară lungă,
Trei statui oxidate,
Un ascensor ce sboară turbat ca un balaur,
O hartă,
O tabelă,
Cu chei numerotate
Și un portar cu șapcă și patru dinți de aur.

Acesta-i paradisul albastrelor nevroze
Pe unde'mi port adese suspinele funeste.
Aici,
Intre pereții cu mosc și tuberoze
Imi împletesc din doruri o clipă de poveste.

Aici,
Din limuzine cu farurile
Stinse,
Coboară andaluze cu mâini catifelate,
Se întâlnesc în hall-uri
Figuri tot mai surprinse
Şi stau trăsuri afară
Cu coşuri ridicate.

Albastrul năvăleşte prin storurile trase
Şi 'mbracă 'n colb de raze odaia şi bazaltul
Iar patul alb
Şi moale
Cu perini de mătase
Păstrează încă locul lăsat în puf,
De altul.

Te văd ca prin mirajul fâşiilor de aur
Cum te înmlădii prinsă
De învrăjbiri feline
Şi 'ntins pe o dormeuză din piele de centaur
Te-adun în mintea-mi plină de cântec
Şi de tine.

Iţi întregesc făptura din răsvrătiri nebune
Şi îmbătat de visul miresmelor tăcute,
Iţi mângâi cu privirea şi părul de cărbune
Şi sânii tăi de fildeş ca două pergamute.

Şi 'n budoarul verde ca 'ntr'un bazar artistic
Cu antice camee în fiecare plantă
Pluteşte dens şi tainic,
Turburător şi mistic,
Parfumul ce respiră din trupul de amantă.

Imi odihnesc grumazul pe perina rotundă
Şi 'mbrăţişez nevroza din noaptea sanguină.
In juru-mi totul tace.....
Şi 'n liniştea profundă
S'aude de alături un suflet ce suspină.

. . . . . .

Un groom
O scară lungă,
Trei statui oxidate,
Un ascensor ce sboară turbat ca un balaur,
O hartă,
O tabelă cu chei numerotate
Şi un portar cu şapcă şi patru dinţi de aur.

sonete ţigane :
chemare

Mi-ai apărut mîştò în gura pieţei
Cu cârlionţi şi floare la ureche
Şi ai aprins gagico, dabuleche
In sufletu-mi pârjolul tinereţii.

In cort am vin şi flori, ş'aramă veche
Şi pui, ciordiţi în faptul dimineţii
Şi dacă vrei, prin halimaua vieţii
Să trecem ca un vis, fără pereche.

Găteşte-te'n catrinţe, cu beteală,
Incingeţi cu muşcate vii, mijlocul
Şi vino hacană, cu flori în poală!

Tu vei ghici în cărţi şi cu ghiocul
Eu, ziua voi muncì la nicovală
Iar noaptea ne vom beşteli norocul!

nuntă

De când te-am întâlnit în drum Balașe
Cu ochii mari și inima de piatră,
Un foc mai flacăros ca într'o vatră
S'a'ncins în pieptul meu de bulibașe!

In noaptea nasulie câinii latră
Și eu te-aștept țigancă buclucașe
Să-mi fii pe veci gagică drăgălașe,
Stăpână peste danci și peste șatră.

Te-oi îmbrăca 'n taior oranj de taftă
Mai somai kikirez ca borangicu
Și mai mișto c'al fetelor lui Naftă!

La nuntă, Trancu-Iași ne-o fi nășicu
Iar la ospăț ne va cânta în baftă
Al nostru, balaoacheșul Dinicu!

pedeapsă

Făcuse Gavrilache o trăsnaie
C'a 'nfuriat pe danci și șatra toată
Și până când să-l tragă'n judecată
I-au tras țiganii-o sfântă de bătae.

S'au strâns apoi la Malciu Barbă Lată
Cu furci, cu paparude, cu hârdae
Și 'n urmă vistavoiul Niculae
A dat sentința bine meritată:

— Că ne-ai făcut tot neamul de șocàra,
Te delo benga 'n tine mo Gavrile,
Vei linge sare patruzeci de chile!

Iar ca să-ți fie și mai grea povara,
Tu vei ceti în patruzeci de zile,
Volumul lui Voronca și-al lui Tzara!

municipiul
sub clar de lună

Când din albastrul ce distramă însângeratele genune,
Se proectează raze albe pe trotuarul de cărbune
Și 'n atmosferă nasc apusuri și puncte verzi de cloroform;
Când înserarea poleește cu praf de bronz, foburguri pline
De 'mpestrițarea care pleacă, de 'mpestrițarea care vine,
Orașul pare silueta unui panopticum enorm.

Din vase de cristal subțire, din plăci de porțelan pătrate,
Apar femei cu ochii galeși, cu buze roșii, oxidate,
De calde-îndrăgostiri, visate în calmul anilor apuși,
Și'n almalgamul plin de patimi și nebunie 'ncep să fiarbă
Mumii de merg la bal, mondene, fantome cu sau fără barbă
Și deputați din Camciatka, din Honolulu sau din Huși.

Cum lunecă pe două pamblici de crêpe de chine și cum se pierde
In noapte, S. T. B-ul pare un vas pătrat de sticlă verde,
O luntre magică, o cușcă cu animale din Bagdad;
Un iarmaroc sau o ședință de spiritism fantasmagoric
Unde se ceartă Ghoete, Milton, Rabindranath, Sărmanul Yorik
Și Alexandru Ion Maria Theodor Stan Stamatiad.

Ca 'ntr'un borcan cu spirt, la Capşa, stau rânduite 'n jeţuri, cranii,
Schelete reconstituite în nopţi cu apariţii stranii,
Relicve din Fanar, fosile etichetate de un veac,
Cumpărători de trupuri goale şi vânzători de grâu şi oliu,
Jongleri cu aur într'o mână şi'n cealaltă c'un portofoliu
Iar luna seamănă în noapte cu o felie de dovleac.

In risipirea de velură s'aprind creneluri de ivoriu
Terasa, falnica Terasă-Olimp, — ca un laboratoriu
In care au murit aiezii, a pus zăbranic pe fronton.
Automatul dela Stuttgart a adormit p'o cavatină
Un lampadar de bronz asvârlă, tăişuri roze de lumină
Iar luna seamănă în noapte c'o jumătate de castron.

Târziu, albastrul mat îneacă însângeratele genune...
Şi nu mai curg din zare puncte pe trotuarul de cărbune,
Pupilele de aur verde şi violet, s'au stins...
Acum,
Din turnurile catedralei se 'ntind aripi cloroformate,
Păpuşile adorm în golul din eprubetele pătrate
Şi noaptea 'nvăluie 'n rugină fantasticul panopticum.

romanța necunoscutei

Romanța mea începe astfel:
— Eu m'am născut lângă Bagdad
Când soarele 'mbrăcà în aur întinsul zărilor de brad.
Când florile cântau sonate pe sub al stelelor culcuș.
Și nu erau încă pe lume poeme de Aron Cotruș.
Romanța mea începe astfel:
— Eu m'am născut lângă Bagdad
Când încă nu visà să scrie parabole Stamatiad.
Când încă nu lansase premii, Academia din Berheci.
Și nu scrisese Minulescu, romanța domurilor reci!
Iar scribii din Agram, amanții tavernelor cu ziduri roze.
Nu se 'mbătau ca azi cu opiu, în nopți cu albe-apoteoze.

Eu sunt, cum nu sunt în Ninive
Și sunt, cum n'am fost în Corinth;
Sunt albă ca un vers de Tudor și strâmbă ca un labirint.
Sunt goală ca o operetă sau un pahar
De hydromel
Și mai bizară ca albastrul din „Medelenii" lui Ionel.
Sunt genială ca Istrati și excitantă ca aspicu
Și ne'nțeleasă cum e „Faust" în tălmăcirea lui Soricu.
Și aprigă ca o poemă a lui Ilarie, sărmanu,
Și impecabilă ca fraza lui Dominic ș'a lui Rebreanu.
Sunt fină cum e Perpesicius și mândră ca un literat
Și mai frumoasă decât toată „Antologia" lui Pilat
Și caldă ca o 'mbrățișare și rece cum e gutaperca,
Și nobilă cum e Furtună, și magistrală ca Aderca!

Mizilul, mi-a cântat din drâmbă
Parisul din cimpoi
Chitila
Mi-a dăruit o barcă verde lucrată 'n fildeș la Sevilla
In Peking mi-am clădit un templu cu vârfu 'n nori
Și'n Popa-Nan
Fakirii m'au întors cu fața în spre Corneliu Moldovan,
De Herz
M'a legănat în taina baladelor din Ecbatana

Şi m'a pierdut apoi la Lesbos
Când a trecut Mediterana
Urlaţii,
M'au văzut în sere de rododafini şi 'n Pompei
Mi-a dat migdale Davidescu şi m'a trimes
In Odorhei
Veneţia mi-a dat o tufă din parcul plin de chiparoşi
Şi m'a cântat în versuri albe
Din Equinox în Pitar Moş
Că astăzi
Scribii dela Capşa, grupaţi pe ţârmurile Thebei
Şoptesc că eu aşi fi naiada ce-şi vinde graţiile
Plebei.

Romanţa mea sfârşeşte astfel:
Eu sunt un vis d'anahoret
Un punct
O brazdă cenuşie pe cerul primului regret
Şi 'n nopţi de plumb cu stele roşii şi stele verzi
Şi amăgiri
Când vântul orchestrează stanţe, desişurilor de tamyri,
Eu trec pe Bulevardul Pache într'un costum de camelot
Şi'mi cânt romanţa fără vorbe:
„Mărită-mă că nu mai pot!"

proverb turc

Suleima, cu obrajii albi de nea
Și-înaltă cât un munte și voinică,
Se tânguia 'n alcovu-i, singurică,
Că Mohamet al ei nu mai venea.

In van se parfuma cu livănțică
Și-l aștepta zâmbind c'o temenea;
In van Suleima se suleimenea
Pândindu-l cu ochi ageri de pisică....

Nemai putând mânia să-i înfrunte,
Cadâna a pătruns în minaret
Cu trupul alb, din tălpi și până 'n frunte.

Și dragostea-l învinse pe Profet...
...Când nu se duce Mohamet la munte,
Se duce muntele la Mohamet!...

acelei
care a plecat

Când ai plecat zâmbind din casa noastră,
Din odăița plină de senin;
In grabă, ai uitat o floare'n glastră
Și pijamaua ta de crepe de chine.

Sărmana pijama cu flori bizare
In care ai râs atât, nici nu credea
Că va veni o zi amară 'n care
Ai să ne uiți, pe mine și pe ea.

D'atunci ședem în fiecare seară
In fața sobei pline de cărbuni
Și depănâm povestea iar și iară
Ca doi prieteni buni.

Știind c'atât de mult îți fuse dragă
O 'mbrățișez sub vrajba din amurg,
Prin falduri îmi adorm privirea vagă
Și-i mângâi fiecare brandenburg.

Și noaptea prin apusuri cristaline
Când dorul sparge-al lacrămilor dig,
O culc în pat alăturea de mine
Și-o învelesc ca să nu-i fie frig.

şcoală nouă :
pictopoezie

Mica mea cu ochii de cărbune
Eucalipt, pagina patra, zdup,
Frescă ogivală de căpşune
Bronz topit în spleen de cantalup.

Te iubesc franzelă incoloră
Din Bassora, pastă, calendar,
Şi te-aştept la poartă de o oră
Telescop intestinal, mărar.

Dac'ai şti pui mic, cât mi-eşti de dragă
Undelemn, auroră, parlament,
Peşteră albastră, tuci cu bragă
Apă, Agamemnon, continent.

Ai venì, os galben şi piftie
Putifar, tenebru, început,
Din Afganistan dintr'o chilie
Perpendicular să te sărut.

interior

O cameră albastră și mizeră,
Butelii sparte în toiul unui praznic,
Un bec ce stă de veghe ca un paznic
Și-un pat în care doarme-o bayaderă.

Din perne-i iese-un picioruș obraznic
Și-un sân eliberat din brasieră,
O cămășuță roz, o noptieră,
Și încă un obiect de ordin casnic.

Dintr'un fotel, vestmântul de muslină
Zâmbește descheiat și dintre cute
Exală svon de mosc și de sulfină.

Iar pe măsuța cu relicve mute
Mai zac un ruj, un tub de glicerină
Și-o hârtiuță nouă de cinci sute.

odă,
unui purcel la tavă

O, sărman purcel la tavă, victimă p'altarul Ţărei
Parcă ieri,
Prin risipirea din albastrul înserării,
Fredonai în largul curţei, calde melodii sonore,
Ca la Opera Română când se cântă Trovatore.

Parcă ieri,
Trântit alene în coteţ, visai pădurea
Ca un şef ce stă la Capşa sau la Cina sau aiurea
Şi visează doar alegeri, portofoliu sau buget,
Parcă ieri, ca orice june cu avânturi de poet.
Visător dedeai târcoale unei candide vecine,
Comparând'o, când cu luna,
Când cu stelele divine,
Când cu marea agitată....
Pe când azi de dimineaţă
Cu costiţele 'nghеţate, te-au dat plebei din piaţă,
Te-au vândut la oameni laici, sau neutri sau cuminţi,
Tot pe douăzecişinouă sau pe treizeci de arginţi...

Victimă p'altarul țării, o sărman purcel la tavă!
Cum mă 'mbăt acum de tine și de carnea ta suavă
Și te vreau, te sorb, te mistui
Și mănânc, — ca tot creștinul!
Mă cuprinde-o nostalgie, să te plâng, să-ți plâng destinul.
Că, deși ai rude mândre la Paris sau la New-York
Ești întâiul care nu știi ce înseamnă „a fi porc!"
Și ești pus așa departe de ființa ceia, cărei,
Ii se spune „porc", — ca cerul de talazurile mării!
O, tu nu știi că în viața cea de azi, și cea de mâine
Pretutindeni câte odată e un porc sau porc de câine
Incât, zău, ți-ar fi rușine tu cu dânșii să te-asameni...
....Tu aveai obraz subțire nu șorici ca unii oameni...

Sfânt nedreptățit de soartă și de oameni și de zei
Prunc zvârlit în vălmășagul de netrebnici și mișei.
Suflet inocent, candoare,
Cald parfum de crisanteme
Rătăcit în lumea asta, prea târziu sau prea de vreme...
Guguștuc cu pulpe albe rotofee și cu bumbe
Care te hrăneai cu ghindă, cu gunoi
Și cu porumbe,
Pui de scroafă, cu costița inundată 'n gelatină
Ce te-asemănau pigmeii cu miniștri de duzină,

Grohăitul tău cuminte, nu-l aveau nici deputații
Leaderii și corifeii, mamelucii și gușații
Nu-l aveau nici cei ce joacă'n Sfatul Țărei, ca 'ntr'o piesă
Și nici sfetnicii ce-adesea dau răspunsul la Adresă.
Unde-i vremea sfântă 'n care guițai în noaptea lină
Ca un freamăt de violă dintr'un suflet ce suspină
Ca un plâns divin de harfă...,
...Unde's vremile acele
Când veneau din curți străine, glas de tainice purcele.
Pizzicatto de acorduri dintre maci și iasomie
Făurind în noaptea rozã o porcească simfonie!
Astăzi, spulberat e visul!
N'a rămas nici scrum din lavă!
Te-ai rostogolit din 'nalturi, o sărman purcel la tavă.
Și te devorează... cine? Oamenii! E 'ngrozitor!
....Tu aveai obraz subțire nu șorici ca dumnealor!
....Hai, deșteaptă-te la viață și prin rămuriș de cetini
Hai purcel să stăm de vorbă, ca doi frați, ca doi prieteni,
Regăsiți dup'un mileniu, în frumoasa Românie
Cu zefiri, cu cer albastru și cu lună argintie,
Și să nu uităm că 'n viață, ori și unde te întorci
Te 'ntâlnești deopotrivă și cu oameni
Și cu porci!....

tromboane de catifea

— din cafeneaua literară —

In noapte cântă Eros c'un arcuş
Şi curg de sus albastre divagaţii,
Când prin torentul plin de exclamaţii
Perechi-perechi pornesc dup'un culcuş.

Prin vasta expoziţie de graţii
In rochi de crepe, de taftă sau de pluş,
Apar, Lulu, Margot, Josette, Nitouche
Şi alte vânzătoare de senzaţii.

Şi 'n strada cu creneluri de cleştar,
Cu 'nseninări şi puncte luminoase,
Cafeul Capşa pare-un aquar.

Iar printre cești de schwartz și alte vase
Își profilează chipul, Balthazar
Și suflă într'un flaut de mătase.

abracadabra

Toamna pianotează 'n haos palida-i melancolie
Şi prin parcul cu uitate cântece
De ciocârlie,
Printre albe colonade de onix
Şi celuloză
Fantomatic se strecoară valuri valuri de nevroză.
Pe sub bolta de faianţă cu portaluri luminate
Se îngrămădesc fantoşe rubiconde
Şi pătrate
Şi debarcă din auto-uri cu priviri misterioase
Sacrosancte figurine
Capete gelatinoase

Şefi supremi
Apostoli,
Leaderi în jobene şi în fracuri,
Excelenţe ambulante cu ambiţii
Şi stomacuri,
Purtători de sclipitoare şi superbe decoraţii,
Toţi pontifii,
Corifeiii,
Matadorii,
Potentaţii,
Mari-maeştri şi discipoli, cărturari,
Şi sfetnici,
Cari,
Făurit-au fericirea — toată — a României Mari.

Şi prin calmul ce îmbracă zarea'n orchestrări alegre,
Cine sunt iluştri oaspeţi
Vestmântaţi în haine negre?
Cine i-a chemat aicea în tăcerea zilei mute,
Să se-agite matematic
Şi mecanic să discute?
Pentru ce s'au strâns grămadă ruginitele balene,
Cu eşarfe multiforme peste monstre abdomene?
Cine sunt aceste spectre cari îşi bat cu pumnii 'n piept.

Invocând pe Dumnezeul cel de-apururi bun
Și drept?
Cine e acel cu barbă ce s'a 'nfipt în capul mesei,
Ca un mire
Ce așteaptă desmierdările miresei?
Pentru ce vorbesc aleșii într'o limbă păsărească?
Cine-i cel care înjură?
Dar acela care cască?
Pentru ce se tot acuză de nerușinate prețuri
Prezidenții de onoare
Cari stau întinși pe jețuri?
Pentru ce fac între dânșii cu înfățișări solemne,
Cabalistice,
Ciudate
Și neînțelese semne?
Sunt fakiri,
Hinduși,
Sau cerberi,
Ku-Klux-Klani sau francmazoni,
Vraci, sau ventrilogi de forță,
Pamblicari sau histrioni?
Ce-i aicea că se 'njură și privesc așa, siniștri?
. . . . . .
De un ceas și jumătate e consiliu de miniștri!

cenaclu

În crâșma largă-i sărbătoare
Cum n'a mai fost de multe vremi
S'au adunat câțiva bohemi
Și vinul gâlgâe'n pahare.

Își povestesc de toate cele
Și 'n sfâșiatul violet
Se țese 'n pas de menuet
„Legenda celor trei castele".

A fost odată o crăiasă
Odraslă-a unui neam de prinți,
Cu ochii negri și cuminți,
Care-a fugit c'un paj de-acasă.

Din risipirea larg albastră
Cu dungi și puncte de rubin,
Poetu 'neacă 'ntr'un suspin
Povestea lui, povestea noastră.

Și'n atmosfera neguroasă
De vin și triluri de Chopin
Agonizează un quatren
Și cade-un visător sub masă.

II.

Intinşi pe scândurile pale
Amanţi nebuni ai băuturii
Visează domuri sepulcrale
Şi zâne albe, trubadurii.

Ale seninului săruturi
Ce cad în licăriri domoale
Imbracă cele şapte luturi
Şi cele şapte sticle goale.

In ritmuri tainice, suave
Cad picăturile încete
Din damigenele bolnave
Pe resfiratele lor, plete.

Şi duşi, rapsozii ţes poeme
Pe când în catacombe large,
Câte-un sughiţ din vreme 'n vreme,
Misterios, tăcerea sparge.

serenadă apocrifă

Ca s'ajung până la tine am spart geamul violet
Şi-am sărit din turnul gotic
In cavoul de aramă;
Am trecut
Prin labirintul primului anahoret
Şi-am jucat pe şapte cranii strămoşeşti
O melodramă.

Ca s'ajung până la tine am aprins un lampadar
Şi-am lovit de trei ori poarta cu frontoane
Ne'nţelese;
S'a surpat în templul negru şapte bolţi
Şi un altar
Şi-au ieşit din subterane
Duci,
Marchizi şi preotese.

Ca s'ajung până la tine smuls-am spada
Dela şold
Şi în timp ce pelerinii
Fluturau albastre flamuri,
Am culcat vre-o şapte preoţi,
Trei baroni,
Şi un herold
Şi-am lăsat să-mi pomenească de biserici
Şi de neamuri.

Ca s'ajung până la tine m'am luptat
Cu şapte conţi
Şi cu treisprezece paznici viguroşi
Cu scuturi reci;
M'au umflat apoi gardiştii şi mi-au dat
Vre-o şapte
Ghionţi
Şi în loc s'ajung la tine
Am ajuns aici
La beci...

kermesă

Să participe la serbare
Văzduhul s'a punctat cu salbe
Nu se vedeau decât picioare
Şi ochi frumoşi şi braţe albe.

Pluteau surâsuri vagabonde
Şi 'n larg se profilau alene,
Apetisante gheishe blonde
Şi adorabile şatene.

Şampanizà câte un grup
Şi rătăceau cântări sihastre,
Lascive mlădieri de trup
In rochii roze şi albastre

Din necuprinsul violet
Când noaptea 'şi împletea năframa
Se desprindea dintr'un boschet
O şoaptă: — Vai, mă vede mama!

Şi 'n calmul valsului defunct
Alunecau perechi defuncte...
S'a petrecut pân' la un punct
Pe urmă însă, puncte... puncte.

de ziua mea...

De ziua mea aşi vrea să se reverse
Din cer apoteoze de rubine;
Să curgă flori, parfumuri, cavatine
Şi dans de focuri albe şi diverse

In casa mea, cu statui bizantine,
Să vie trubaduri de şcoli adverse,
Femei cu ochii plini de lumi perverse
Şi critici cu condeie sanguine.

De ziua mea să ardă'n trei altare
Tămâie, bronz şi aur lucitor
Şi vin, să cânte'n cupe şi pahare...

Ş'apoi, răpit de un vers nemuritor
Aşi mai dori ca 'n ziua asta mare
Să nu-mi sosească nici un creditor!

pe catafalc

Sunt mort. Prin calmul clipelor funebre
Ce plâng cu nostalgii crepusculare
Abia abia mai simt cum îmi dispare
Viaţa din celule şi vertebre.

In jurul meu, cu chipuri plângătoare
Stau doctorii, vărgaţi ca nişte zebre,
Artiste, scriitori, figuri celebre
Şi toţi regretă „pierderea cea mare".

De ce-am murit? De ce când rostul Firii
Mi-a 'ntins o mână albă şi suavă
Eu nu i-am smuls sigiliul Nemuririi?

Am înghiţit pastile de otravă?
Sau am citit volumul pueril
Al lui Dragomirescu Mihail?

regrete eterne

Inalt și deșirat ca o momăe,
La căpătâiul meu, un popă laic
Citește grav pe nas, un vers ebraic
Prin mirosul de naft și de tămâe.

Sicriul e 'mbrăcat în stil arhaic
Și 'n colț, Mimi, cu chip ca de lămâie
Dorind în amintire să-mi rămâie
Depune un mănunchi de flori, prozaic.

Privind apoi zăbranicul umil
In liniștea odăii, sepulcrale,
M'a plâns cu lacrămi mari de crocodil...

Și 'ngenunchind, șopti cu multă jale:
— „Păcat de el c'a fost băiat gentil,
Dar nici odată nu dădea parale!"

aer de munte

Zece seara:

Aer rece.
Sus în parc, apoteoze,
Miros de tamyri și cocos
Vine de pe Pietricica,
Plebea mișună 'n grădina
Cu ghirlande de mimoze
Și de mijloc o cuprinde
Nicușor
Pe Valerica.

Unsprezece:

Prin albastrul
Cu apusuri de lumină, —
Ce 'nvestmântă'n bronz,
Noianul
De stradele
Laterale, —
Două statui,
Două umbre,
Două linii de rugină,
Trec pe drumul
Care duce
La otelul lui Ghidale.

Unsprezece jumătate:

Orchestrări de mandolină,
Se revarsă
In acorduri
Prin ferestre solitare,
Pe când el,
In așteptarea
Clipei dulci, ce o să vină,
O sărută
Ș'o încântă
Tainic
Cu migdale-amare.

Miezul nopței:

Din albastru
Curg motive sepulcrale
Și zăbranicul în noaptea violetă
Se întinde
Când lumina dela cele trei ferestre ogivale
Nu știu pentru ce, într'una
Se tot stinge
Și s'aprinde...
Prin mirajul cu rubine.
Și cu steme verticale.

portret

O comoară de povești
Și de visuri mi-a fost draga:
Ochii mari dumnezeești.
Gura roșie ca fraga,
Părul negru, ondulat,
Și privirea o văpaie
Dar avea și-un mic păcat:
Naie.

Avea degete subțiri
Și mânuțe moi și albe
Moi ca niște trandafiri
Ș'avea 'n brațe două salbe.
Ziua, gându-mi îmbătà
Și'mi însenina destinu
Seara îns'o aștepta
Dinu.

Două heroglife sau
Două magice precepte,
Picioruşele-i erau
Durde, mici şi înţelepte.
N'avea nimeni dimprejur
O mânuţă-atât de mică,
Dar avea ş'un mic cusur:
Gică.

Trupuşorul ei aveà
Rotunjimi şi zvon de harpe
Mlădieri de turturea
Şi încolăciri de şarpe.
Plin de dor şi de tumult
Mă mândream că-i sunt iubitu
Insă îi plăceà mai mult,
Titu.

Două flori de seră, moi,
Două puncte luminoase
Erau umerii — amândoi
Şi conturul de mătase.
C'un surâs mă fermecà
Zveltă, mândră, cum e bradu
Dar un lucru o stricà:
Radu.

Douăzeci de primăveri
Ş'o senină dimineaţă
De'ndrăgiri şi adieri,
Numărau întreaga-i viaţă.
Ochii plini de înţeles
I-îmbrăcau în farmec, trupu
Dar o vizită ades,

Lupu.

Două albe rândunici
Gungurind peste-o cascadă
Erau sânii albi şi mici
Ca doi bulgări de zăpadă.
Eu îi proslăveam, cântând
Gura-i dulce ca haşişu
Ea aveà un singur gând:

Mişu.

In priviri aveà scântei
Şi preludii de furtună
Şi cu toţi amicii mei
Petrecea în nopţi cu lună.
Mă iubea cu-adevărat
Ca fecioarele'n Elada
Dar aveà ş'un mic păcat:

Strada!

unirea

O revărsare de miracol încinge-oraşu 'n stâlpi şi steme.
Drapele,
Faruri,
Lampadare,
Ghirlande,
Flori
Şi diademe,
Potop de purpur, heroglife în roşu, galben şi albastru,
Aevea, ca 'ntr'un vis de Brahma
Confucius,
Sau Zoroastru.

Tăişuri de lumină rază ţâşnesc spirale de văpaie
Şi scaldă 'ntreaga Capitală de vis şi vraje
Ca 'ntr'o bae.
Electricele reflectoare albesc clădirile măreţe,
Cupolele se învestmântă într'un miraj de frumuseţe,
Trotuarele's împodobite în svon de crepe şi în dantele,
Pe drumuri se destramă nimburi
Şi stropi de puncte,
Şi de stele,
Atârnă la fereşti covoare, aquile şi armuri romane,
Stindarde, flamuri şi relicve, pistoale, puşti şi iatagane

Pe uliți stau înfipte arcuri de triumf.
Cu pravili luminoase,
Ce povestesc printre inscripții a noastre fapte glorioase.
Poporu-i fericit și liber
Și bucuros.
Și fiecare,
Își simte sufletul mai vesel și plin d'această sărbătoare.

Serbăm Unirea!
Cea mai sfîntă apropiere sufletească,
Clipita care a fost sortită românilor să se unească!
Unirea fraților de-apururi, a celor cari au dus robia
Și-au stropit cu sânge roșu și lacrămi, toată România!

Și 'n risipirea de luceferi, de dungi, de linii, de topaze,
Prin învrăjbirea de fanfare, de armonii și de extaze
Prin sunet de tipsii și surle, prin a orchestrelor risipă,
Ce ne'mpletește 'n fir de mreajă,
Ne farmecă
Și ne'nfiripă,
Nu se întreabă nimeni oare
In clipa plină de mistere:
— De ce nu e „Unire" 'n sânul partidului de la putere?

radio

Radio
Pereți de stofă, plăci, un jazz plătit cu ora
Trei cabine, hautparleur-ul, plușuri groase,
Domnul Jora,
Speakerul, un pian cu coadă, volți, turbine în careu,
Microfonul cât o nucă, un pahar umplut,
Și eu.
Și prin risipirea roză vestmântată 'n vis de crepe
Cineva 'mi șoptește: — Gata! Poți 'ncepe!
Și încep.

Dans de mlădieri subtile vin trecutul să-mi evoce,
Șir de fraze adormite se trezesc la mine 'n voce,
Simt emoțiuni fardate cum în puls mi-se strecoară,
Valuri de mătase caldă gândurile 'mi împresoară.
Mă simt unic!
O bucată de cristal fără pereche
Și împletesc o glumă nouă dintr'o anecdotă veche.
Pun în glas surâs de fată, sentiment și 'nflăcărare
N'am pe nimeni lângă mine, nici o dragă, nici o rudă
Și silabisesc aparte: — Unde-i tata să... m'audă?
Și cum nu e 'n juru-mi nimeni să-l cutremur cu dictonul
De atâta bucurie tremur eu și microfonul.

Sigur că în clipa asta când în rime 'mi spun amaru
Mă aude și Maniu, Ioanițescu și Magearu
Și precum e cu putință dacă vidul e deschis
Undele 'mi transportă verva și m'aud și la Paris.
Toata Franța și guvernul aliat mi-ascultă darul
Parcă-i văd cum mă discută foiletând dicționarul!
Cresc la gândul că un conte, auzindu-mi fantezia
Spune: — Ce talente are sora noastră România!
Capăt forme și proporții și dorinți tentaculare,
Hotărât, în clipa asta, ce mai vorbă!
Sunt om mare!

Versul meu fluid s'avântă pe antene și pe unde
Unde nu răzbește mintea, unde gândul nu pătrunde!
Milioane de ființe din tot globul,
Lume multă,
New-York-ul, Berlinul, Roma și Chitila mă ascultă!
Turbur Iașii și Bombay-ul, revoluționez Fierbinții,
O prietenă din vremuri, râde și-și arată dinții,
La Madrid sau Huși mi-e rândul peste „ a 5-a Simfonie"
Și-un conferențiar cu tema „Despre Radiofonie"
Mă intercalează 'n ciclul „orei de literatură"
De mă laudă-o fetiță, un confrate mă înjură,
Patru duduițe durde, cu urechile în cască

Își șoptesc că sunt d'o șchioapă și c'ar vrea să mă cunoască
Și precis că mâine seara între Capșa și Palat,
Mulți prieteni o să-mi spuie: — Măi, am râs, de ne-am strâmbat!
In sfârșit, mi-e mintea plină de-o nespusă bucurie
Proprietarul de m'aude, capătă apoplexie!
Iar un creditor va spune în pavilionul său,
— De vorbit vorbește bine, doar la plată e cam rău!

Un entusiasm sfielnic mi-umple ființa de extaz....
Parc'o mână de femeie mă desmeardă pe obraz....!
Simt din depărtări aplause cari nu mai contenesc
Și 'ncântat de mine însu-mi mă înclin și mulțumesc.

Dar d'odată din tăcere se desprinde-un om ciudat,
Care'mi spune: — Foarte bine! Insă postu-i deranjat!
. . . . . .
Radio....
Pereți de ștofă, plăci, un jazz plătit cu ora,
Trei cabine, hautparleur-ul, plușuri groase,
Domnul Jora,
Speakerul, un pian cu coadă, volți, turbine în careu
Microfonul cât o nucă, un pahar băut. Și eu!
Și fiindcă nu e nimeni să-l cutremur cu dictonul,
De atâta bucurie, tremur eu și microfonul.

poemă integrală

— din cenaclul
constructivist —

Primăvara aurită
Ca un liliac enorm
Cere sânge și ispită
Și mănâncă cloroform,
Din visarea efemeră
S'a născut un câine mort
N'am foiță 'n tabacheră
Și nici taxe de export.

Peste-al nopței veșted vaier
Mandragora eloquent
Bea liqueor și 'nghite aer
Și se 'nvăluie 'n ciment,
Trec mormane de nevroză
Pe canalul din Balcic
Și-un transport de carne roză
Vine la Teatrul Mic.

— Belalie, belalie!
A strigat Ion Păun
Și și-a pus în pălărie
Patru kile de magiun.

In suprema ei chemare
Zebra a căscat din plisc
Şi cerând o anghinare
S'a urcat pe obelisc.

Dintr'o frunză de cucută
Şi-a clădit un templu 'n nori
Şi-a venit p'un dop de plută
Cu o hoardă de cocori
Plin de raze violete
Zboară Marte diafan
Ca să-şi puie în perete
Calendar gregorian.

Iusuf a uitat trecutul
Ingropat sub ziduri reci
Azi, deviza lui, e Prutul
O femeie şi-un ghiveci.
Şi când trista acalmie
Strânge trupu-i arămiu
Iusuf trece în geamie
Şi se face ageamiu.

anului care se duce

Te-or înscrie cronicarii vremilor cu slove roşii
Ş'amintindu-te 'şi vor face cruce
Babele şi Moşii,
Au, ce ne-ai hrănit cu doruri
Cu speranţe,
Şi imagini,
Şi ai înscris în cartea vieţei cea mai tristă dintre pagini.

N'or să-ţi ierte nici odată Nistrul,
Tisa şi Carpaţii,
Că ne-ai pângărit frumosul, şi ne-ai despuiat de graţii,
Ş'o să lăcrimeze crângul, ş'o să plângă 'n veci, frunzişul.
Că ne-ai dat, în loc de bunuri
Vitregia
Şi bacşişul.

Or să-şi puie 'n cap cenuşe toţi răscolitorii gliei
C'ai crescut spanac atâta pe meleagu-Academiei
Pe 'nsoritele coline
Şi pe plaiuri româneşti
An ce-ai dat atâta blestem şi atâţi Dragomireşti!

Se vor ruşina de dânşii cei cu pieptul de aramă
C'ai ţinut în Sfatul Ţărei patrioţi de panoramă,

Când se 'nsângerà văzduhul peste-a Dunărei hermină
An,
Ce-ai zămislit diurne
Şi miniştri de duzină.

Vor tânji în temple, preoţi cu odăjdii 'ndoliate.
Şi vor cuvânta de-apururi blesteme necuvântate,
Şi vor suspina în noapte, cerul, stelele şi luna
An, ce-ai împietrit în jeţuri desfrânarea
Şi Minciuna,

Insă
An, ce ne-ai dat doruri şi speranţe şi imagini
Ş'ai înscris în cartea vieţei
Cea mai tristă dintre pagini,
Pacostea, ce n'o să-ţi ierte nici Pământul şi nici Zarea
E Imprumutul Sărăciei, şi mai e Stabilizarea.

De aceia, an nemernic, an înscris cu slove roşii
Până să te 'njur ca omul sau să-ţi pomenesc
Strămoşii,
Ţi-oi deschide uşa largă şi ferestrele-amândouă
Să te duci precum s'ar zice, opt şi cu a brânzei, nouă.

varieteu

Țâșnesc șampanii în cupe cristaline
Și curg de sus lumini aureole.
Un jazz cu sgomotoase farandole
Și un potop de voci și limbi străine.

Boschetele par magice cupole
De unde vin ciocniri de cupe pline
Și ies mereu amante sanguine
Cu șolduri și expresii cam frivole.

Un amalgam compact de pulpe goale
Dansează Black-bottom, în reverie
De mlădieri perverse și domoale.

Și-o „stea" cu ochii plini de poezie,
Șoptește unui domn cu buze pale:
— O mie!

cabaret

Vârtej de serpentine umple scena
Ce pare-un vultur cu aripi enorme;
La rampă vin „artiste" multiforme
Că n'am nimic comun cu Melpomena.

In hall pornesc cu desvelite forme
Driade din Stambul şi din Atena;
Nanette, Monica, Florisette, Carmena
Şi tipi diverşi, cu chipuri uniforme.

Trec preotese 'n mantii de hermină
Şi 'n murmur de talmudice versete,
Se 'mbată de eter şi cocaină.

In loje cântă Bubi cu scarimba
Şi-o bayaderă cu mimoze 'n plete
Se strâmbă după noi şi scoate limba.

dela ilarie cetire...

— brăţări perpendiculare —

Dimineaţa e însângerată
Ca un curcubeu
Sau ca o inimă de fată
Străpunsă de o săgeată inveninată la apogeu.

Motor interurban ca un transatlantic
Romantic
Rătăcit pe ocean, pe ape, aproape de Afganistan
Suflet macferlan, făurit de un titan la Bataclan.

Din cascada neutră ca o aritmetică latină
Vin ecouri de răşină
Şi'n liniştea de bronz melancolic
Pluteşte bucolic
Oraşul de pânză, veşted
Din tălpi şi până 'n creştet hyperbolic
Ca un tub de glicerină, cu brânză,
Ca apa minerală cristalizată pe oblânc
Care fâşâie adânc!
Chelner, dă-mi o listă căci vreau să mănânc!

Apă! Apă! De trei ori apă şi odată vezuviu
Luna seamănă cu un fluviu albastru şi taciturn
Care a căzut din turn pe un plastru sihastru!

Dezastru!
Sarcofagul sacru e ca un palmier de ivoriu
In care plutește un vis iluzoriu și peremptoriu
Ca un pneumatic
Enigmatic umplut ca lapte acru provizoriu.

Noapte.
Aeroplanul sculptat în bambu așteaptă roze de Mai
Iar greerele bolnav de gripă, țipă
In noaptea care'și fâlfâie inpenetrabila aripă,
Cu ceai, preludii din Bombay, șoapte
Lapte, castane coapte 3+4=7.

Talentu-mi țâșnește ca un pește
Prin borte de pingele, prin măsele și asvârle
Prin gârle șopârle
Lalele, curele, găurele
Și cântă adio Măgurele.
Punct. Aprilie.
Mireasmă de vanilie
Defunct
Complimente în familie.

anecdote
versificate

casa lui ghidale

Natan Brüll — depou de brânză
Și agent de marfă în rate —
Lui Ghidale vrea să-i vânză
O căsuță, o cetate...

Și-i vorbește astfel: — Dragă
Dacă iei căsuța asta,
Zici merci, o viață 'ntreagă
Tu, copii și nevasta.

Are-un șir de opt fereste
Și-un etaj — o fericire!
Nici nu știi ce casă este
Și apoi ce chilipir e!

Când o vezi de jos din vale,
Cu ciubucuri și arcade —
Zici în sinea ta Ghidale:
— Vai, ce casă cumsecade!

E-un castel! O fortăreaţă!
Ce să-ţi spun? E o splendoare!
Are-un parc şi drept în faţă
Curge o apă curgătoare.

Vrei să faci o bae, vara?
Intri'n apă ca mireasa
Şi te zbengui până seara...
Uite apa, uite casa!

Poţi să-ţi speli şi rufe'n voe
Cum cobori puţin terasa
N'ai de albie nevoe...
Uite apa, uite casa!

Imbrăcată 'n jupă strîmtă
Roza proprietăreasa,
Cât de bine-o să se simtă...
Uite apa, uite casa!

Ce să mergi la băi de mare,
La Slănic sau la Pucioasa?
Când ai apa la picioare,
Uite apa, uite casa!

Vrei un peşte viu ca hrană?
Pleci cu undiţa sau plasa
Şi te'ntorci cu crap şi mreană
Uite apa, uite casa!

Vrei ca să stropeşti grădina?
Trage-o ţeavă jupăneasa
Sau chiar tanti Carolina,
Uite apa, uite casa!

S'a aprins — Doamne fereşte! —
Coşul, soba, patul, masa...
Cine focu-l potoleşte?
Uite apa, uite casa!

— Dragă Natan, toate-s bune;
Dar un punct mă canoneşte!
— Care-i punctul, haide spune
Ş'unde nu te mulţumeşte?

— Dacă vine apa mare
Şi-mi îneacă 'n plin terasa?
— E-he-hei! Ce depărtare!
Unde-i apa şi unde-i casa?

contract legal

Avram şi Leibiş, mistuiţi de focul
De a cunoaşte lumea din poveşti
Porniră ca să-şi caute norocul
In marea Metropolă: Bucureşti.

Ajunşi în Capitală, vântul toamnei
I-a despărţit pe-o margine de drum.
Avram se pironi în strada Doamnei
Iar Leib porni agale spre Parfum.

Văzând ce 'naltă-i Banca Blank şi mare
Cu turnuri şi frontoane 'n stil francez,
Avram îşi spuse, mut de admirare:
— De aici încep şi eu să mă lansez!

Şi repede Avram cu firea blândă
Şi-a cumpărat un căzănel pe loc
Cu crenvirşti calzi şi începu să vândă
„Un franc bucata, marfă de la foc!"

La prânz, ca niște stoluri de lăcuste
Ce poposesc pe drumul de smarald
S'opreau potop de pietoni să guste
De la Avram c'un leu un crenvirşti cald.

Aşa că într'o vreme foarte scurtă
Din ambulantul searbăd şi umil,
Avram făcu parale, făcù burtă
Şi mai făcù cu Berta şi-un copil.

Şi tot vânzându-şi marfa lui vestită
„Un leu un crenvirşti bun ca un salam"
Avram trăià o viață fericită,
Intocmai ca în sânul lui Avram!

Pe câtă vreme bietul Leib, ca dracul,
Din zi în zi cădea mereu mai jos.
Şi 'n orişice negoț intra săracul
Afacerile îi eşiau pe dos.

Se apucase omu 'n disperare
Şi-a fost actor, profesor de balet,
Ceauş la templu — agent de asigurare,
Atlet, trişer la cărți, agent secret.

Dar în zadar îi fuse truda toată
Că-l urmărea un ghinion infam;
Şi cum mergea 'ntr'o zi 'l văzu d'odată
In fabrica-i de crenvirşti, pe Avram.

Avram, văzându-i faţa de ivoriu
La întrebat: — Ia spune-mi Leib, te rog
Te-ai însurat? Te-ai ars la Crematoriu?
Că eşti aşa de supt şi slăbănog?

Şi-i spune Leib: — Am fost hamal în piaţă
Maseur şi ţal şi am muncit din greu,
Dar n'am putut să-mi fac un rost în viaţă
Şi viu la tine ca la Dumnezeu.

Tu eşti bogat şi haina 'ţi-e întreagă,
Ai bani şi clientelă cu temei,
Aşa c'am să te rog Avrame dragă,
Să mă-împrumuţi cu 500 de lei.

— Regret, dar n'am să pot iubite Leibiş —
A spus Avram — căci am contract cu Blank:
Eu nu-i dau voe lui să vânză crenvirşti,
El nu-mi dă voe să-împrumut un franc!

raşela

I-a murit lui Şmil soţia,
Draga lui cu ochii mari,
Tristă-i toată ceainăria
Tristă-i strada Mămulari.

Era blândă şi frumoasă
Albă ca un trandafir...
Jale-a fost la Şmil, acasă
Jale-a fost la cimitir.

Toţi plângeau: — Aşa o damă
Şmil o să-şi găsească greu.
(Un portret de pus în ramă!)
Ş'a luat'o Dumnezeu!

Zece ani de căsnicie
Nu's o lună, nu's un an!
Ca femeie şi soţie
...Ea era în primul plan.

Cui amarul să şi'l spună?
Cui, durerea care-l roade?
Când era atât de bună
Şi atât de cum se cade?

Se 'ntâmplà, câteodată
Să se certe 'ntr'adevăr!
Şi Raşela 'nfuriată
Chiar să-l scuture de păr!

Ba în clipe de văpaie
Ea avea atât lipici
Incât Şmil primeà bătaie
Dela mâinile ei, mici.

Dar erà atât de mică
Şi atât o respectà
Că de dragu-i Şmil, adică
Bun la suflet, o iertà!

. . . . . .

Dela cimitir spre casă
Rudele s'au risipit
Şi pe strada neguroasă
Numai Şmil veneà mâhnit.

Nu ştià unde se duce
Mintea-i rătăcea hai-hui
Nu 'ntâlnea nici o răscruce
Pentru chinurile lui.

Cine mâine dimineaţa
Va venì să-i ceară lei?
Tristă o să-i fie viaţa
Fără zâmbetele ei!

. . . . . .

Şi trecând lâng'o clădire
Ce se înălţà, proţap,
Deodată, din neştire-i
Cade-o cărămidă 'n cap!

Șmil, rămâne mut în stradă
De emoție răpus.
Nici nu știe ce să creadă
Și ridică ochii 'n sus.

Vede zarea, vede schela
Și mirat d'acest mister
Șmil întreabă: — Ce, Rașela?
Ai ajuns deja în cer?

supliment
banal

eu n'am aprins
nici o făclie

Nu port joben şi tot ca tata, sărmanul, nu trăesc din rente
Şi n'am pretenţia ca Ţara — agricolă eminamente!
Să-mi „desvelească" după moarte, un bust de bronz sau de aramă
Eu n'am scris nici o feerie şi n'am pe cuget nici o dramă
Nu sunt celebru ca Rebreanu sau Herz — ai Ţărei doi Şecspiri —
N'am publicat nici o poemă în „Facla" sau în „Convorbiri"
In „Rampa" nu mi-am pus portretul, iar chelnerii dela Terasă
De mine n'ar putea să spună, că m'au văzut scriind, la masă,
Imaculate cantilene — scăldate 'n praf de aur şters.

De mine nu cunoaşte nimeni un rând de proză sau un vers
In care să vorbesc de luna ascunsă 'n larguri violete.
Eu nu port pălăria mare, nici haina de velur, nici plete,
Şi nu citesc pe la serate, din gălbenite pergamente,
Adormitoare nuvelete, comise 'n tragice momente
Sau hyperbolice romanţe cântate 'n turnul Vavilon.

Nu sunt subtil ca Topârceanu nici blând cum e Galaction,
Nici elegant cum e Codreanu, ce cântă nopţilor de vară,
Sonete încrustate 'n calmul acordurilor de ghitară.
N'am majestatea lui Arghezi făuritorul de agate,
Ce hirotoniseşte versul pe-altar de pietre nestemate.
Imprăştiind lumini de facle peste 'nvechita neagra glie...
In templul Artei ca şi tata eu n'am aprins nici o făclie...

Nu pun ca Eftimiu, în stilu-i parfum de mosc şi tuberoze
Şi 'n nopţi cu sfâşieri albastre şi desmierdări de-apoteoze,
Eu nu-mi îmbrac odaia 'n verde sau mauve
Şi nu mi-o parfumez, cu
Eucalypt, cum a făcut-o 'n altă vreme, Minulescu.
Mai pot d'asemeni să adaug, c'aşa cum m'a 'nzestrat natura,
Eu n'am succese ca Enescu şi nu sunt ridicat în slavă,
Eu nu înjur pe Voiculeasca în jocu-i cald şi plin de lavă
Şi nici nu laud pe Elvira, pe Nottara sau pe Ventura.

Intr'un senin de noapte mută, cu licăriri de stele blonde,
Când tresăreau de voluptate, fâşii de aur şi mătase,
Ş'albastrul poleia oraşul cu bronz de raze vagabonde,
Eu n'am ciocnit cu Tony cupa, nici cu Storin nici cu Tănase,
Cu Max eu n'am cântat d'apururi a nopţilor melancolie
Şi 'n templul Artei ca şi tata eu n'am aprins nici o făclie.

Politica mă lasă rece ca pe un bulgăre de ghiaţă
Imi e indiferent Vintilă, de e cu cioc sau cu mustaţă
Cum nu-mi face nici cald nici rece, nici Goga şi nici dr. Lupu!
Eu la alegeri nici odată n'am învârtit, ca ei şurupu!
Nu am pretenţia că 's rudă cu Nicolae Iorga, nu!
Cu Ioaniţescu n'am relaţii, cu Mihalache nu's pertu
Magearu nu mi-e antipatic, Halipa nici nu mă cunoaşte,
Maniu nu mă vizitează p'acasă nici din an în Paşte.
Şi pot să jur pe Zoroastru, pe Belzebut sau pe Irod
Că nu-l cunosc nici din vedere pe domnul Vaida Voevod.

Ca ori şi ce amant al Muzei, ce-şi ţese visul uniform
Admir seninul cer al zilei şi 'n fiecare noapte, dorm.
Şi deseori de dimineaţă mă duc să-mi vizitez, conacul
Conacul meu e Cişmigiul.
Mă întreţin frumos cu lacul,
Ascult ce-mi povesteşte largul cu verzi covoare de Damasc,
Cu arbori desfrunziţi, cu vânturi,
Acolo scriu, fumez
Şi casc!
Acolo 'n alba armonie, în freamătul dintre castani
Mă las răpit de o ţigară de-un leu şi douăzeci de bani
Şi uit voios de frământarea financiarului dezastru,
De simbolism, de nota Chinei şi de pericolul albastru,

De nota Papei şi-a lui Duca şi mai ales de nota 'n care
Abram, croitorul meu de-apururi, îmi cere-o sumă oarecare,
Şi meditez în clipe roze furat de-o sfântă reverie
Că 'n templul Artei ca şi tata eu n'am aprins nici-o făclie!

Ş'apoi
Când luna învesmântă în aur zările albastre,
Când mă deşteaptă crenelarea înfiorărilor sihastre,
Şi când îmi joacă 'n gând paiaţe fantastice şi baletiste,
Cu amalgamul dintr'o mie şi şapte sute de reviste,
Atunci, m'apucă şi pe mine, un fel de spasme violete,
Şi 'n loc să scriu cu X. o dramă 'n 4 acte,
Scriu pamflete
In versuri lungi şi săltăreţe,
Să-i usture pe cei ce vâră în roata vieţii noastre, beţe,
Şi râd voios de toată tagma de filozofi şi diplomaţi,
Escamoteuri de situaţii, pontifi de mucava, rataţi,
Ce-au tot cântat acelaş cântec şi în palate şi 'n bordee,
Şi-au dibuit în sânul Ţării ca într'o bluză de femee.

Aşa sunt eu!
Imi vine a râde când rana sufletu-mi sfâşie...
Şi 'n templul Artei ca şi tata eu n'am aprins nici o făclie!

cuprinsul

Sărbătoare . . . . . pag. 7
Poveste chineză . . . . . » 11
Pe Lipscani când înserează . » 15
Casă cinstită . . . . . » 18
Privelişti Pietrene . . . . . » 21
Popas pe malul Bistriţei . . » 23
Cât de celebră a fost mama » 25
Proverb bătrân . . . . . » 28
Paradis=Palace . . . . . » 29

SONETE ŢIGANE:

Chemare . . . . . » 32
Nuntă . . . . . » 33
Pedeapsă . . . . . » 34

Municipiul sub clar de lună . » 35
Romanţa necunoscutei . . . » 37
Proverb turc . . . . . » 40
Acelei care a plecat . . . » 41
Şcoală nouă: Pictopoezia . »
Interior . . . . . »
Odă unui purcel la tavă .
Tromboane de catifea .
Abracadabra . . .

Cenaclu . . . . . pag. 51
Serenadă apocrifă . . . . . » 53
Kermeză . . . . . » 55
De ziua mea . . . . . » 56
Pe catafalc . . . . . » 57
Regrete eterne . . . . . » 58
Aer de munte . . . . . » 59
Portret . . . . . » 61
Unirea . . . . . » 64
Radio . . . . . » 66
Poemă integrală . . . . . » 69
Anului care se duce . . . » 71
Varieteu . . . . . » 73
Cabaret . . . . . » 74
Dela Ilarie cetire . . . . » 75

ANECDOTE VERSIFICATE

pag. 79

DE ACELAŞ AUTOR:

VÂRFURI DE SPADĂ

Ediţia I. 1915 (epuizat)

VÂRFURI DE SPADĂ

Ediţia II. 1916 (epuizat)

IN PREGĂTIRE:

DUD'L SE DĂ PE GHIAŢĂ...

— glume versificate —

LUNGI ŞI SCURTE

schiţe şi nuvele humoristice

Lei 100.—